

Gablota 5

W piątej gablocie znajdują się monety pochodzące z Krajów Korony Czeskiej.

CZECHY

1. TALAR, lata bicia: 1545-1556

Emitent: Król Ferdynand I (1526-1564), mennica Jáchymov

Na awersie: FERDINAN D G ROMA BOHEM HVNG & z REX; popiersie króla w zbroi, z berłem na prawym ramieniu i rękojęcią miecza w lewej dłoni

Na rewersie: INFANS HISPANIAR ARCHIDVX AVST znak menniczy: głowa wielbłąda ; ukoronowany orzeł z pięciopółową tarczą herbową na piersi

AR; 39,0 mm; 28,75 g; Hal. 108; Dav. 8044;

nr inw.: MG/N/675/415

2. ZLATNIK (60 krajcarów), 1565 r.

Emitent: Cesarz Maksymilian II (1564-1576), mennica Kutná Hora. Oznaczenie wartości jest zatarte, liczba „60” jest niewidoczna. Została ona intencjonalnie usunięta, tak, aby moneta uchodziła za talar wart 72, a nie 60 krajcarów. Nominały krajcarowe i guldenowe zostały wprowadzone do czeskiego systemu monetarnego w 1561 r., jednak w wyniku protestów stanów czeskich w 1573 r. zostały w Czechach zlikwidowane i w związku z tym wypadły z oficjalnego obiegu.

Na awersie: MAXIMILIA II D G EL RO IM S AV GE HV; popiersie cesarza w prawo, z berłem na prawym ramieniu i mieczem przy boku; na lewej dłoni trzyma jabłko królewskie, w środku znak wartości: [60]

Na rewersie: BOHE EC REX ARCHID AVST MAR MO 1565; ukoronowany, dwugłowy orzeł z pięciopółową tarczą herbową na piersi

AR; 40,0 mm; 28,09 g; Hal. 190; nr inw.: MG/N/675/455

3. DUKAT, 1586 r.

Emitent: Cesarz Rudolf II (1576-1612), mennica Praga

Na awersie: RVDOL II D G R I – S-A G H B R EX; znak menniczy: cesarz stojący w pozycji 3 w prawo, w zbroi, z berłem na prawym ramieniu, jabłkiem w lewej dłoni i mieczemu pasa

Na rewersie: ARCHID AVS DV – BVR MA MO 1586; ukoronowana, pięciopółowa tarcza herbowa, otoczona łańcuchem Orderu Złotego Runa

AV; 22,0 mm; 3,49 g; Hal. 295; nr inw.: MG/N/675/18

4. TALAR, 1600 r.

Emitent: Cesarz Rudolf II (1576-1612), mennica Kutná Hora

Na awersie: RVDOLPHVS II D G R IM S A G H B R; popiersie cesarza w prawo; poniżej czeski lew

Na rewersie: ARCHIDVX AVST – DVX BVR MA M 1600; znak menniczy: głowa kozy ; ukoronowany, dwugłowy orzeł z jabłkiem królewskim na piersi, miecz i berło w szponach

AR; 40,0 mm; 28,87 g; Hal. 366; Dav. 8079 [3023];

nr inw.: MG/N/675/546

5. PÓŁTALAR (½ talara), 1582 r.

Emitent: Cesarz Rudolf II (1576–1612), mennica Kutná Hora

Na awersie: RVDOLPHVS II D G RO IM S A G H BO REX; popiersie cesarza w prawo, w wieńcu laurowym; po prawej w polu graffiti: A

Na rewersie: ARCHIDVX AVSTRIE – DVX BVR MAR M 1582; znak menniczy: skrzydło orła ; ukoronowany, dwugłowy orzeł z jabłkiem królewskim na piersi, miecz i berło w szponach

AR; 37,0 mm; 14,02 g; Hal. 370; Dav. 8076; nr inw.: MG/N/675/560

6. BIAŁY GROSZ (3 krajcary), 1586 r.

Emitent: Cesarz Rudolf II (1576–1611), mennica Kutná Hora

Na awersie: RVDOL II D G RO – IM [S AV G H B] R; znak menniczy: skrzydło orła ; lew czeski

Na rewersie: ARCHID AVST DVX BVR MA M M 1583; ukoronowany, dwugłowy orzeł z tarczą herbową na piersi

AR; 19,0 mm; 1,64 g; Hal. 376; nr inw.: MG/N/675/786

7. TALAR, 1600 r.

Emitent: Cesarz Rudolf II (1576–1612), mennica Jáchymov

Na awersie: RVDOLPH II D G R IMP S A G H B REX; popiersie cesarza w prawo; poniżej czeski lew

Na rewersie: ARCHIDVX AVS DVX – BVR MAR MOR 1600; znak menniczy: podwójna lilia ; ukoronowany, dwugłowy orzeł z jabłkiem królewskim na piersi, miecz i berło w szponach

AR; 41,0 mm; 28,40 g; Hal. 394; nr inw.: MG/N/675/451

8. TALAR, 1607 r.

Emitent: Cesarz Rudolf II (1576–1612), mennica Czeskie Budziejowice. W XVI w. Czeskie Budziejowice przeżywały okres wielkiej prosperity wraz z rozpoczęciem wydobywania srebra z miejscowych kopalni. W 1569 r. otwarto w mieście mennicę, która biła monety ze srebra wydobywanego w pobliskim Rudolfovie.

Na awersie: RVDOLPHVS II D G R I S A G H B REX; popiersie cesarza w prawo; poniżej czeski lew

Na rewersie: ARCHID AVSTRI DVX – BVRG MAR MO 1607; znak menniczy: głowa lwa na tarczy ; ukoronowany, dwugłowy orzeł z tarczą herbową na piersi

AR; 41,0 mm; 28,74 g; Hal. 431; Dav. 3019;

nr inw.: MG/N/675/426

9. TALAR, 1618 r.

Emitent: Cesarz Maciej (1612–1619), mennica Praga

Na awersie: MATTHIAS D G ROM IMP S A G H BO REX; popiersie cesarza w prawo; poniżej czeski lew

Na rewersie: ARCHID AVSTR DVX – BVRG MAR MOR 1618; znak menniczy: ; ukoronowany, dwugłowy orzeł z tarczą herbową na piersi

AR; 41,5 mm; 28,94 g; Hal. 505; Dav. 3061;

nr inw.: MG/N/675/486

10. TALAR, 1630 r.

Emitent: Cesarz Ferdynand II (1619–1637), mennica Praga. Talar ma dolutowane uszko z wygrawerowanymi literami M.B. Są to zapewne inicjały właściciela monety, który używał jej jako ozdoby.

Na awersie: FERDINAND II D G – R – I S A G H BOHE REX; cesarza stojący w pozycji 3/4 w prawo, w zbroi, z mieczem u pasa,

berłem na prawym ramieniu i jabłkiem w lewej dłoni

Na rewersie: ARCHID AVS DVX – BVR MAR MO 1630; znak menniczy: głowa knura ; ukoronowany, dwugłowy orzeł z tarczą herbową Królestwa Czech (lew) na piersi

AR; 43,5 mm; 29,86 g; Hal. 741; Dav. 3137;

nr inw.: MG/N/675/538

11. PÓŁTALAR (½ talara), 1637 r.

Emitent: Cesarz Ferdynand II (1619–1637), mennica Praga

Na awersie: FERDINANDVS II DG – R – IM SE A GE H B REX; cesarz stojący w pozycji 3 w prawo, w zbroi, z mieczem u pasa, berłem na prawym ramieniu i jabłkiem w lewej dłoni; poniżej, w otoku: lew czeski

Na rewersie: ARCHID AVS DVX – BVRG MAR MO 1637; znak menniczy: dłoń trzymająca gwiazdę; ukoronowany, dwugłowy orzeł z tarczą herbową na piersi

AR; 36,0 mm; 14,54 g; Hal. 751; Dav. 3136; nr inw.: MG/N/675/588

12. ĆWIERĆTALAR (¼ talara), 1632 r.

Emitent: Cesarz Ferdynand II (1619–1637), mennica Praga

Na awersie: FERDINAND II D G – R – I S A [G H] BO REX; cesarz stojący w pozycji 3 w prawo, w zbroi, z mieczem u pasa, berłem na prawym ramieniu i jabłkiem w lewej dłoni

Na rewersie: ARCHI AVS [DV]X – BVR MAR MO 1632; znak menniczy: kotwica; ukoronowany, dwugłowy orzeł z tarczą herbową na piersi

AR; 30,0 mm; 6,84 g; Hal. 758; nr inw.: MG/N/675/646

13. GROSZ (3 krajcary), 1624 r.

Emitent: Cesarz Ferdynand II (1619–1637), mennica Praga

Na awersie: FERDI II D G R – I S A G H B REX; znak menniczy: gryf; popiersie cesarza w prawo, w wieńcu laurowym

Na rewersie: ARCH AV DVX – BV MA M 1624; znak wartości: 3; ukoronowany, dwugłowy orzeł z tarczą herbową na piersi

AR; 21,0 mm; 1,78 g; Hal. 759; nr inw.: MG/N/675/2333

14. ĆWIERĆTALAR (¼ talara), 1623 r.

Emitent: Cesarz Ferdynand II (1619–1637), mennica Kutná Hora

Na awersie: FERDINANDVS II D G – R – IM S A G H BO REX; cesarz stojący w pozycji 3 w prawo, w zbroi, z mieczem u pasa, berłem na prawym ramieniu i jabłkiem w lewej dłoni

Na rewersie: ARCHID AVSTR DVX – BVRG MAR MAR 1623; znak menniczy: ; ukoronowany, dwugłowy orzeł z tarczą herbową na piersi; błąd w zapisie legendy rewersu, powinno być MOR(aviae)

AR; 30,0 mm; 7,16 g; Hal. 807; nr inw.: MG/N/675/684

15. GROSZ (3 krajcary), 1635 r.

Emitent: Cesarz Ferdynand II (1619–1637), mennica Kutná Hora

Na awersie: FE[RD] II D G R – I S A G H B REX; znak wartości: 3; popiersie cesarza prawo, w wieńcu laurowym

Na rewersie: ARCH AV DV – BV M M 16[3]5; znak menniczy: ukoronowany, dwugłowy orzeł z tarczą herbową na piersi

AR; 21,1 mm; 1,28 g; Hal. 816; nr inw.: MG/N/675/3651

16. GROSZ (3 krajcary), 1637 r.

Emitent: Cesarz Ferdynand II (1619–1637), mennica Kutná Hora. Moneta nieznanego dotąd odmioty. Gwiazda sześcioramienna występuje tylko do 1632 r. i znajduje się zazwyczaj na awersie!

Na awersie: FERDI II D G R – I S A G H B REX; znak wartości: 3; popiersie cesarza w prawo, w wieńcu laurowym

Na rewersie: ARCH AV DV – BV.M.M.163[7]; znak menniczy: ukoronowany, dwugłowy orzeł z tarczą herbową na piersi

AR; 20,0 mm; 1,58 g; Hal. 811? zbliżony; nr inw.: MG/N/675/999

17. ZLATNIK inflacyjny (60 krajcarów), 1621 r.

Emitent: Cesarz Ferdynand II (1619–1637), mennica Jáchymov

Na awersie: FERDINANDVS II D G – R I S A G H BO REX; znak wartości: 60; popiersie cesarza w prawo, w wieńcu laurowym

Na rewersie: ARCHID AVST DVX – BVRG MAR MO 1621; znak menniczy: skrzydło orła ; ukoronowany, dwugłowy orzeł z tarczą herbową na piersi

AR; 35,0 mm; 11,62 g; Hal. 827; nr inw.: MG/N/675/678

18. GROSZ (3 krajcary), 1633 r.

Emitent: Cesarz Ferdynand II (1619–1637), mennica Jáchymov

Na awersie: FERDI II D G R I – S A G H B REX; znak wartości: 3; popiersie cesarza w prawo, w wieńcu laurowym

Na rewersie: ARCH AV DVX – BV MA M 1633; znak menniczy: skrzydło orła ; ukoronowany, dwugłowy orzeł z tarczą herbową na piersi

AR; 20,0 mm; 1,70 g; Hal. 844; nr inw.: MG/N/675/5184

19. GROSZ (3 krajcary), 1638 r.

Emitent: Cesarz Ferdynand III (1637–1657), mennica Praga

Na awersie: FER III D G – R IMPE S A; znak wartości: 3; popiersie cesarza w prawo

Na rewersie: G H BOHEMI – A REX 1638; znak menniczy: dłoń trzymająca gwiazdę, ukoronowany, dwugłowy orzeł z tarczą herbową na piersi

AR; 20,8 mm; 1,54 g; Hal. 1180; nr inw.: MG/N/675/2865

20. GROSZ (3 krajcary), 1651 r.

Emitent: Cesarz Ferdynand III (1637–1657), mennica Jáchymov

Na awersie: FER III D G R – IMPERA S A; znak wartości: 3; popiersie cesarza w prawo, w wieńcu laurowym

Na rewersie: G H BOHEM – IA REX 1651; znak menniczy: korona w obręczy ; ukoronowany, dwugłowy orzeł

AR; 19,0 mm; 1,69 g; Hal. 1220; nr inw.: MG/N/675/1294

HRABSTWO KŁODZKIE

21. GROSZ (3 krajcary), 1627 r.

Emitent: Król Ferdynand III (1624–1649), mennica Kłodzko

Na awersie: FERDIN III D G – HVNGAR REX ; znak wartości: 3; popiersie króla w prawo

Na rewersie: ARCHID AVS DVX – BV ET ST 1627; znak menniczy: ; centrycznie ustawione trzy tarcze herbowe: Węgier, Czech i Austrii

AR; 21,3 mm; 1,45 g; Hal. 1328; nr inw.: MG/N/675/3610

22. GROSZ (3 krajcary), 1628 r.

Emitent: Król Ferdynand III (1624–1649), mennica Kłodzko

Na awersie: FERD III D G – HV BO & c REX; znak menniczy: monogram PH ; popiersie króla w prawo

Na rewersie: ARCHIDVX AVS – TRIA & c 1628; znak menniczy: minuskulna litera g ; znak wartości: 3; centrycznie ustawione trzy tarcze herbowe: Węgier, Czech i Austrii

AR; 21,1 mm; 1,61 g; Hal. 1333; nr inw.: MG/N/675/5425

23. GROSZ (3 krajcary), 1637 r.

Emitent: Król Ferdynand III (1624–1649), mennica Kłodzko

Na awersie: FERD III D G – HV BO Ec REX; znak wartości: 3; popiersie króla w prawo

Na rewersie: ARCHIDVX – AVST Ec 1637; znak menniczy: monogram ; ukoronowana, pięciopółowa tarcza herbowa z herbami Austrii, Czech i Węgier

AR; 20,0 mm; 1,44 g; Hal. 1335; nr inw.: MG/N/675/1504

24. GROSZ (3 krajcary), 1638 r.

Emitent: Cesarz Ferdynand III (1624–1649), mennica Kłodzko

Na awersie: FER D III D G R – I S A G H B REX ; znak wartości: 3; popiersie cesarza w prawo, w wieńcu laurowym

Na rewersie: ARCHID A D – B C TYR 1638; znak menniczy: litera G; ukoronowany, dwugłowy orzeł z tarczą herbową na piersi, miecz i berło w szponach

AR; 21,0 mm; 1,88 g; Hal. 1337; nr inw.: MG/N/675/2491

25. GROSZ (3 krajcary), 1653 r.

Emitent: Cesarz Ferdynand III (1650–1657), mennica Kłodzko

Na awersie: FERD III D G R – I S A G H B REX ; znak wartości: 3; popiersie cesarza w prawo, w wieńcu laurowym

Na rewersie: ARCHID A D – B C TYR 1653; znak menniczy: inicjały ; ukoronowany, dwugłowy orzeł z tarczą herbową na piersi, miecz i berło w szponach

AR; 21,0 mm; 1,60 g; Hal. 1339; nr inw.: MG/N/675/1082

KSIĘSTWO FRÝDLANTU

26. GROSZ (3 krajcary), 1627 r.

Emitent: Książę Albrecht z Valdštejna (1623–1634), mennica Jiczyn

Na awersie: ALBERTVS D G – DVX FRIDLA; znak menniczy: słońce z twarzą ; popiersie księcia w prawo

Na rewersie: SAC RO IM – PRIN 1627; znak wartości: 3; ukoronowana tarcza, na niej orzeł frydlandzki z czteropółową tarczą herbową rodu Valdštejnów (cztery zwrócone do siebie lwy) na piersi.

AR; 20,0 mm; 1,65 g; Saurma Sagan 17; nr inw.: MG/N/675/1473

27. GROSZ (3 krajcary), 1633 r.

Emitent: Książę Albrecht z Valdštejna (1623–1634), mennica Jiczyn

Na awersie: ALBERT D G D – MEG FRI ET SAG ; znak menniczy: popiersie księcia w prawo

Na rewersie: SAC RO IM – PRIN 1633 ; znak wartości: 3; ustawione centrycznie trzy tarcze herbowe

(tur Meklemburgii, orzeł Frýdlantu, anioł i lew Żagania), pomiędzy nimi lilie

AR; 20,5 mm; 1,55 g; Saurma Sagan 75; nr inw.: MG/N/675/3339

HRABSTWO SCHLICK

28. GROSZ (3 krajcary), 1628 r.

Emitent: Hrabia Henryk IV (1612/25-1650), mennica Planá

Na awersie: HENRIC SCHLICK – CO A PASAN; znaki mennicze: inicjały IC rozdzielone amforą na tarczy ;popiersie Madonny z Dzieciątkiem; poniżej: po lewej tarcza herbowa hrabiów Schlick i Bassano, po prawej św. Anna, po bokach w polu: litery S – A (*Sancta Anna*)

Na rewersie: FERDI II ROM – IM SE A 1628; znak wartości: 3; ukoronowany, dwugłowy orzeł z tarczą herbową królestwa Czech na piersi

AR; 20,0 mm; 1,52 g; Fiala 210; KM 6; nr inw.: MG/N/675/1479

29. GROSZ (3 krajcary), 1648 r.

Emitent: Hrabia Henryk IV (1612/25-1650), mennica Planá

Na awersie: HENRICVS SCHL I – CK CO A PASSAN; popiersie Madonny z Dzieciątkiem na lewym ramieniu i św. Anną na prawym; poniżej tarcza herbowa hrabiów Schlick i Bassano, po bokach w polu: litery S – A (*Sancta Anna*)

Na rewersie: FERD III RO – M IM SE A; znaki mennicze: inicjały CB rozdzielone gryfem ; data 16 – 48 i znak wartości: 3; ukoronowany, dwugłowy orzeł z tarczą herbową królestwa Czech na piersi

AR; 20,6 mm; 1,36 g; KM 6; nr inw.: MG/N/675/2880

MORAWY

30. GROSZ (3 krajcary), 1624 r.

Emitent: Cesarz Ferdynand II (1619-1637), mennica Brno

Na awersie: FERDI II D G R – I S A G H B REX ; znak menniczy: litera B; popiersie cesarza w prawo, w wieńcu laurowym

Na rewersie: ARCHID A D – BV M M 1624 znak menniczy: monogram z liter CW; znak wartości: 3; ukoronowany, dwugłowy orzeł z tarczą herbową na piersi, miecz i berło w szponach

AR; 20,5 mm; 1,58 g; Hal. 883; nr inw.: MG/N/675/1506

31. GROSZ (3 krajcary), 1627 r.

Emitent: Cesarz Ferdynand II (1619-1637), mennica Brno

Na awersie: FERDI II D G – R I S A G H B R; znak menniczy: monogram WC ; popiersie cesarza w prawo, w wieńcu laurowym

Na rewersie: ARCHID A D – B MA M 1627; znak wartości: 3; ukoronowany, dwugłowy orzeł z tarczą herbową Arcyksięstwa Austrii na piersi

AR; 21,0 mm; 1,61 g; Hal. 884; nr inw.: MG/N/675/1483

32. GROSZ (3 krajcary), 1624 r.

Emitent: Cesarz Ferdynand II (1619-1637), mennica Ołomuniec

Na awersie: FERD II D G RO I – S A G H B REX ; znak menniczy: inicjały BZ; popiersie cesarza w prawo, w wieńcu laurowym

Na rewersie: ARCHID A DVX – B CO TYR 1624; znak wartości: 3; ukoronowany, dwugłowy orzeł z tarczą herbową Arcyksięstwa Austrii na piersi, miecz i berło w szponach

AR; 21,0 mm; 1,39 g; Hal. 923/4; nr inw.: MG/N/675/2407

33. GROSZ (3 krajcary), 1628 r.

Emitent: Cesarz Ferdynand II (1619-1637), mennica Ołomuniec

Na awersie: FERDI II D G R – I S A G H B REX ; znak wartości: 3; popiersie cesarza w prawo, w wieńcu laurowym

Na rewersie: ARCHI DV AV – DV B C T 1628; znak menniczy: litery OL; ukoronowany, dwugłowy orzeł z tarczą herbową Arcyksięstwa Austrii na piersi, miecz i berło w szponach

AR; 20,9 mm; 1,34 g; Hal. 927; nr inw.: MG/N/675/5189

34. GROSZ (3 krajcary), 1637 r.

Emitent: Cesarz Ferdynand II (1619–1637), mennica Ołomuniec

Na awersie: FERDI II D G – R I S A [G] H B REX ; znak wartości: 3; popiersie cesarza w prawo, w wieńcu laurowym

Na rewersie: [ARCHI DV] AV D – BV C T 16 37; znak menniczy: litera O; ukoronowany, dwugłowy orzeł z tarczą herbową Arcyksięstwa Austrii na piersi, miecz i berło w szponach

AR; 20,3 mm; 1,57 g; Hal. 937; nr inw.: MG/N/675/3290

35. GROSZ (3 krajcary), 1627 r.

Emitent: Cesarz Ferdynand II (1619–1637), mennica Mikulov

Na awersie: FERDI II D G R – I S A G H B R ; znak menniczy: litera N; popiersie cesarza w prawo, w wieńcu laurowym

Na rewersie: ARCHID A D – B MA MI 1627; znak wartości: 3; ukoronowany, dwugłowy orzeł z tarczą herbową Arcyksięstwa Austrii na piersi, miecz i berło w szponach

AR; 20,0 mm; 1,54 g; Hal. 954; nr inw.: MG/N/675/1270

36. GROSZ (3 krajcary), 1640 r.

Emitent: Cesarz Ferdynand III (1637–1657), mennica Ołomuniec

Na awersie: FERD III D G R – [I S] A G H B REX; znak wartości: 3; popiersie cesarza w prawo, w wieńcu laurowym

Na rewersie: ARCHID AV – D [B]V C T 1640; znak menniczy: owca ; ukoronowany, dwugłowy orzeł z tarczą herbową Arcyksięstwa Austrii na piersi, miecz i berło w szponach

AR; 20,3 mm; 1,45 g; Hal. 1240; nr inw.: MG/N/675/5422

BISKUPSTWO OŁOMUNIECKIE

37. GROSZ (3 krajcary), 1619 r.

Emitent: Biskup Franciszek z Dietrichsteinu (1599–1636), mennica Kromierzyż

Na awersie: FRANC D G – C A DIETR; znak wartości: 3; popiersie biskupa w prawo, w birecie

Na rewersie: EPISCOP OIOMVC PRINC znaki mennicze: monogram HP i hak , data 619; centrycznie ustawione trzy tarcze herbowe: cesarska, Dietrichsteinu i Ołomuńca; błąd w zapisie legendy rewersu, powinno być OLOMVC

AR; 21,0 mm; 1,25 g; Suchomel-Videman 22;

nr inw.: MG/N/675/2744